

Sygnatura akt III AUz 238/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Aleksandrowicz

Sędziowie: SSA Katarzyna Schönhof-Wilkans

del. SSO Renata Pohl (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Majchrzak

po rozpoznaniu w dniu 27 grudnia 2018 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy Z. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

o wysokość emerytury

na skutek zażalenia Z. W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 3 lipca 2018 r. sygn. akt VII U 490/18

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do dalszego prowadzenia.

del. SSO Renata Pohl	SSA Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Katarzyna Schönhof-Wilkans
----------------------	-------------------------------	--------------------------------

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 3 lipca 2018 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie VII U 490/18 odrzucił odwołania Z. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. z 15 stycznia 2018 r. znak: (...) oraz z 22 stycznia 2018 r. znak:(...)

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że odwołania od wskazanych decyzji zostały wniesione ze znacznym przekroczeniem terminu określonego w art. 477⁹ § 1 k.p.c. Pierwsza z decyzji została przekazana do wysyłki przez organ rentowy 30 stycznia 2018 r., w sytuacji gdy odwołanie zostało nadane w placówce pocztowej 19 marca 2018 r. Natomiast druga z decyzji została przekazana do wysyłki 22 stycznia 2018 r., podczas gdy odwołanie zostało nadane w placówce pocztowej 19 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy uznał, że odwołująca nie wykazała, aby przekroczenie terminu do złożenia odwołań od decyzji z 15 stycznia 2018 r. oraz z 22 stycznia 2018 r. nastąpiło z przyczyn niezależnych od niej. Z uwagi na to, że organ rentowy zaskarżone decyzje przekazał do wysyłki 30 stycznia 2018 r. za pośrednictwem listu zwykłego, trudno jest jednoznacznie ustalić datę odbioru tej przesyłki, a co za tym idzie, biegu 30-dniowego terminu do złożenia odwołań. Niemniej jednak, nawet gdyby przyjąć analogicznie jak w przypadku listu poleconego, że w przypadku podwójnego awizowania, przesyłka najpóźniej zostałaby odebrana przez odwołującą 13 lutego 2018 r. Doświadczenie życiowe jednak wskazuje, że listy zwykle są odbierane w granicach ok. 7 dni od dnia ich wysłania. Tym samym bez względu na to czy odwołująca przesyłkę odebrała w pierwszym tygodniu lutego czy też w drugim, najpóźniej do 13 lutego 2018 r., to termin na złożenie odwołań upłynął przy powyższym założeniu najpóźniej 13 marca 2018 r. Odwołująca zaś odwołania nadała w placówce pocztowej 19 marca 2018 r. Z powyższego wynika, że odwołania zostały złożone po upływie miesięcznego terminu na ich złożenie. Zatem nie można uznać, że przekroczenie to nie było nadmierne.

W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, że odwołującej doręczono odpis zaskarżonych decyzji, miała ona możliwość zapoznania się z ich treścią, a przy tym została prawidłowo pouczona o trybie i terminie zaskarżenia obu decyzji.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy odrzucił odwołania na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła Z. W., zaskarżając je w całości. Wskazała, że niezrozumiałym jest przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że odbiór decyzji nastąpił 13 lutego, w sytuacji gdy decyzje te zostały odebrane przez nią 25 lutego 2018 r., co przesądza o wniesieniu odwołań w terminie. W tym stanie rzeczy skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie, co skutkowało wydaniem orzeczenia kasatoryjnego.

Przepis art. 477⁹ § 1 k.p.c. stanowi, że odwołania od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję lub do protokołu sporządzonego przez ten organ w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji. Stąd dla oceny zachowania terminu istotne jest ustalenie, czy i kiedy zaskarżona decyzja została doręczona odwołującemu. W tym zakresie z kolei kierować należy się regułami ustanowionymi w postępowaniu administracyjnym, gdyż faza poprzedzająca postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter postępowania administracyjnego. Dlatego też fakt doręczenia decyzji może być stwierdzony wówczas, kiedy jest pewne, że otrzymała ją właściwa osoba (art. 42 § 1 k.p.a. i art. 43 k.p.a.) lub że spełnione zostały warunki określone w przepisie art. 44 k.p.a. (tzw. doręczenie zastępcze). Jeżeli nie doszło do doręczenia decyzji adresatowi bądź doręczenie zastępcze jest nieskuteczne, bieg terminu do wniesienia odwołania od tej decyzji w ogóle nie rozpoczyna się. W takiej sytuacji za datę doręczenia należy uznać dzień, w którym adresat faktycznie otrzymał decyzję lub zapoznał się z jej treścią (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 8 sierpnia 2016 r. w sprawie III AUz 142/16, Legalis nr 1501857).

Niewątpliwie 477⁹ § 1 k.p.c. wskazuje na konieczność ustalenia daty doręczenia decyzji organu rentowego, skoro termin do wniesienia odwołania należy liczyć od tej daty. W myśl art. 39 k.p.a. organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 1481 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650, 1118 i 1629), przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Co do doręczenia odpisu decyzji wydanych przez organ rentowy, to kodeksowa reguła pokwitowania wyrażona w art. 39 k.p.a. została zmodyfikowana przez art. 71 a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 j.t.), zgodnie z którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych może przysyłać pisma i decyzje listem zwykłym (ust. 1), jednakże w razie sporu ciężar dowodu doręczenia pisma lub decyzji, spoczywa na Zakładzie. (ust. 2). Z powyższego jednoznacznie wynika, że to na organie rentowym, jako organie administracji publicznej spoczywa obowiązek wykazania daty doręczenia decyzji. Brak dowodów doręczenia decyzji nie może powodować ujemnych konsekwencji dla adresata pisma w sytuacji gdy

kwestionuje się datę doręczenia. Wątpliwości co do daty doręczenia decyzji powinny być rozstrzygane na korzyść strony postępowania, gdyż brak skutecznego doręczenia godzi w jej podstawowe uprawnienia procesowe, a przede wszystkim w możliwość skutecznego zaskarżenia wydanej decyzji.

W okolicznościach sprawy bezspornym było, że organ rentowy wysłał do odwołującej zaskarżone decyzje listami zwykłymi, wobec czego nie dysponuje dowodami ich doręczenia. Skoro tak, to Sąd Okręgowy winien był przesłuchać Z. W. na okoliczność ustalenia daty odbioru zaskarżonych decyzji, czego zaniechał. Nieprawidłowe było przyjęcie przez Sąd Okręgowy, bez wysłuchania odwołującej jako strony postępowania, że odbiór zaskarżonych decyzji nastąpił 13 lutego 2018 r., w oparciu o założenie, że skoro organ przekazał je do wysyłki 30 stycznia 2018 r. listem zwykłym, to nawet gdyby, analogicznie jak w przypadku listu poleconego, były podwójnie awizowane, to najpóźniej zostałyby odebrane przez odwołującą 13 lutego 2018 r. W sytuacji braku dowodu doręczenia odwołującej zaskarżonych przez nią decyzji Sąd Okręgowy ustalenia w zakresie daty ich doręczenia winien oprzeć na jej twierdzeniach. W tym zakresie Sąd I instancji dokonał odrzucenia odwołań przedwcześnie.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że odwołująca w zażaleniu jako datę odebrania zaskarżonych decyzji wskazała dzień 25 lutego 2018 r., które to twierdzenie, wobec braku dowodu doręczenia decyzji, należy przyjąć za prawdziwe, a tym samym uznać, że odwołania zostały wniesione przed upływem terminu określonego w art. 477⁹ § 1 k.p.c., co przesądza o niedopuszczalności ich odrzucenia.

Uwzględniając powyższe wywody Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie, poprzez jego uchylenie. O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Okręgowy rozstrzygnie w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

SSO Renata Pohl SSA Małgorzata Aleksandrowicz SSA Katarzyna Schönhof-Wilkans